

ἀγανοπλέκω Κυκλ. (Σῦρ. κ.ά.) Πελοπν. (Αἴγ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγανός και τοῦ ρ. πλέκω.

Πλέκω κατά τρόπον, ὥστε ἡ ὑφή νά εἶναι ἀραιά, πλέκω ἀραιῶς, χαλαρῶς ἔνθ' ἀν.: Δέν εἶναι σφιχτή ἡ δαντέλλα μου, γιατί ἐγὼ ἀγανοπλέκω Κυκλ. (Σῦρ. κ.ά.) Ἀγανοπλεγμένη κάλτσα Αἴγ. Σῦρ. κ.ά. Ἀγανοπλεγμένο τρικὸ Αἴγ. Σῦρ. κ.ά. Πβ. ἀγανοῦφαίνω.

ἀγανος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἄγανους Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- και τοῦ οὖσ. γάνος = λίπος.

Ἀηδῆς τὴν γεῦσιν, ἄγευστος, ἄνοστος: Ἀγανου φαεῖ (ἐλέγετο πιθανῶς κατ' ἀρχάς ἐπὶ φαγητοῦ μὴ ἔχοντος πάχος, ἄρτυμα, ἔπειτα δὲ και ἐπὶ τοῦ ἀγεύστου και ἀηδοῦς).

ἀγανός ἐπίθ. σύνηθ. ἀανός Κυκλ. ἀνός Κυκλ. ἀγανὲ Τσακων. ἄγανους Μακεδ. (Νιγρίτ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀγανός σημαῖνον πρᾶος, ἡσυχος. Τὸ ἀναγους ἐκ τοῦ κατὰ μετάθ. ἀναγός ἀναβιβασθέντος τοῦ τόνου κατὰ τὸ ἀκακος, ἀτελος κττ.

1) Πρᾶος, ἡπιος, ἐπὶ ἀνθρώπου Σκόπ. Ἡ σημ. ἡδη παρ' Ὀμ. β 230 «ἀγανός και ἡπιος ἔστω | σκηπτοῦχος βασιλεύς».

2) Ἀτονος, χαλαρός, ἐκνευρισμένος, ἐπὶ σωματικῆς καταστάσεως Κυκλ. Σάμ. κ.ά.: Εἶν' ὀλότελα ἀγανός Κυκλ.

β) Ἀτροφικός, ἰσχνός Στερελλ. (Γραν.): Ἀγανὰ σπαρτά.

3) Ἀραιός, διαφανής, ἐπὶ ὑφασμάτων και πλεκτῶν ἀντικειμένων ἔχόντων ἀραιὰν ὑφήν ἢ ἐπὶ νεφῶν, ὀμίχλης κττ. σύνηθ. και Τσακων.: Ἀγανός χασές.

Ἀγανὴ κάλτσα. Ἀγανὸ παννὶ - σεντόνι σύνηθ. Κιλίμ' - π'κάμσου - σκ'τι ἀγανὸ Στερελλ. (Αἰτωλ.) Βιλέντζα ἀγανὴ αὐτόθ.

Μιὰ μαντήλα εἶχα 'ς τοῦ κιφάλι μ' κ' ἰκεῖν' ἀγανὴ Σκόπ. Ἀναγον παννὶ Νιγρίτ. Ἰτε ἀγανὲ (ἰστός, παννὶ) Τσακων.

Σ τὰ δέντρα ἀνάμεσα ἔλαμπε ἀγανὸ και ξεσκισμένο τῆς ἀράχνης τὸ μαγνάδι ΙΒλαχογιάνν. Γῦροι ἀνέμ. 50 (Συνών. ἀνάγλυκος, ἀνάραιος, ἀρύς, ἀντίθ. κρουσιτός, πυκνός, σφιχτός).

Ἀγανὴ ὀμίχλη Ἡπ. Ἀγανὴ καταχνιὰ ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,137. Τὰ βουνα γῦρο μαύριζαν ἀνάμεσα 'ς τοῖς ἀγανὲς τουλοῦπες τῶν συγγεφῶν Μποῆμ Ζωγραφ. 32.

Ἀσπρη κι ἀγανὴ τουλούπα ἀπὸ νεφάκια Μποῆμ Ἀγριολούλ. 86.

4) Ὁ μὴ φυλάττων μυστικά, ἀκριτόμυθος (ἢ μεταφ. ἐξ ἀραιοῦ ὑφάσματος μὴ συγκρατοῦντος ἐντιθέμενον πρᾶγμα, οἶον ἄλευρον κττ.) Σάμ.

5) Ὁ φαινομενικῶς μὲν πλούσιος, πραγματικῶς δὲ πτωχός Κυκλ.

ἀγανοῦφαίνω Κυκλ. (Σῦρ. κ.ά.) Πελοπν. (Αἴγ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγανός και τοῦ ρ. ὑφαίνω.

Ὑφαίνω ἀραιῶς, χαλαρῶς, μὴ συσφιγγῶν τὴν κρόκην κατὰ τὴν διασταύρωσιν τῶν στημόνων διὰ ἰσχυροῦ κτυπήματος τοῦ ὑφαντικοῦ κτενίου ἔνθ' ἀν.: Ἀγανοῦφαίνω τὸ παννὶ, γιατί δὲ μ' ἀρέσει νά 'ναι κρουσιτό Κυκλ. (Σῦρ. κ.ά.)

Ἀγανοῦφασμένος ἀλατζᾶς (ὑφασμα ποικιλόχρουν) Αἴγ. Σῦρ. κ.ά. Ἀγανοῦφασμένο παννὶ - σεντόνι κττ. Αἴγ. Σῦρ. κ.ά. Πβ. ἀγανοπλέκω.

ἀγαν-τάδος ἐπίθ. Ζάκ. Παξ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγαν-τάρω κατὰ τὰ ἄλλα εἰς -άδος.

Ὁ κρατούμενος ἐκ τινος, βασταγμένος, πιασμένος ἔνθ' ἀν.: Ἀγαν-ταρίστηκε ἀπὸ τὸν κλῶνο μανῆς ἐλαϊᾶς κ' ἐμεινε ἀγαν-τάδος Παξ.

ἀγαν-τάρω Ζάκ. Θήρ. Θράκ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Μεγίστ. Μῆλ. Παξ. Πελοπν. (Λακων. κ.ά.) Πόντ. (Οἶν.) Σαλαμ. κ.ά. ἴγαν-τάρω Νίσυρ. Πελοπν. (Λακων.) ἀγαν-τέρονω Παξ. ἀγαν-ταρίζω Παξ. Προστ. ἀγάν-τα.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *agguantare* = συλλαμβάνω, πιάνω. Τὸ ἀγάν-τα ἀπ' εὐθείας ἐκ τῆς προστ. *agguanta*.

1) Δράττομαι, συλλαμβάνω, κρατῶ τι Ζάκ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ. Πόντ. (Οἶν.) κ.ά.: Ἀγαν-τάρω τὸ σκοινὶ Παξ. κ.ά. Ἀγαν-ταρίστηκε ἀπὸ τὸν κλῶνο μανῆς ἐλαϊᾶς αὐτόθ.

|| Φρ. Ἀγαν-τάρων τὸς φτωχοὺς ἀνθρώπους (τοῦς περιπλέκουν εἰς τὰ δίκτυά των. Ἐπὶ τῶν τοκογλύφων) Παξ.

Ἀγαν-τάρισα μὲ καλὴ σπεκουλασιῶνα (κερδοσκοπικὴν ἐργασίαν) Ἰθάκ. Ἀγαν-ταρίστηκε ἀπὸ τοῦς συνδεθέρους του (δηλ. προσεκολλήθη εἰς αὐτοὺς και ἔτυχε παρ' αὐτῶν ὑποστηρίξεως και βοήθειας) αὐτόθ.

2) Πλησιάζω, καταφθάνω πλοῖον, ὡς ὄρ. ναυτικὸς Πόντ. (Οἶν.)

3) Βοηθῶ, ἐνισχύω τι (τὸ ἀντικ. δύναται νά εἶναι και ἔμψυχον και ἄψυχον) Θήρ. Σαλαμ. κ.ά.: Ἀγαν-τάρισε μὰς νά σάρουμε τὸ παννὶ Σαλαμ. Ἀγαν-τάρω τὴν ἀντέννα (ἐπιθέτω εἰς τὴν κεραιὰν ἐνισχυτικὸν τι ἐπίθημα) αὐτόθ.

4) Βαστάζω, ἀντέχω, ὑπομένω Θράκ. Μῆλ. Σαλαμ. κ.ά.: Δέν ἀγαν-τάρω τὴ φορτιὰ Μῆλ. Δέν ἀγαν-τάρω πρὰ τὰ βάσανα Σαλαμ. Δέν ἀγαν-τάρω 'ς τὴ δουλειὰ αὐτόθ. Δέν ἀγαν-τάρει τὸ σκοινὶ σὲ τόσο βάρος αὐτόθ.

Πῆρας' ἢ ἡλικία τ', δέν ἀγαν-τάρω Ἰθράκ. Ἀκόμ' ἀγαν-τάρω, δέν εἶναι γιὰ πεθαμὸ αὐτόθ. Τὰ ξύλα ἀγαν-τάρω αὐτόθ.

Προστ. ἀγάν-τα σύνηθ. 1) Πιάσε, κράτησε, στήριξε σύνηθ.: Ἀγάν-τα τὸ φόρτωμα (ὑποστήριξε τὸ φορτίον ζῦφου, τὸ ὁποῖον κλίνει πρὸς τὴν ἑτέραν πλευράν) Σαλαμ.

2) Ἀντεχε, ὑπόμενε, βάστα σύνηθ.: Ἀγάν-τα και θὰ γλυτώσης. Ἀγάν-τα παλληκάρη! σύνηθ. || Ἄσμι.

Ἀγάν-τα, Ἄννα, γάν-ταρε, κ' εἶν' ὁ καιρὸς μεάλος κ' ἐμεῖς θὰ πολεμήσωμεν νά διώξωμεν τὸν Χάρων

Νίσυρ. 3) Ἐπιρρηματ. ἐμπρὸς πάσῃ δυνάμει, ὀλονέν ταχέως σύνηθ.: Φρ. Ἀγάν-τα τὰ κουπιὰ! (κωπηλάται μὲ δυνάμιν) σύνηθ. Κάνω ἀγάν-τα (καταβάλλω δυνάμεις ἰσχυρὰς πρὸς ἐπίτευξιν ἔργου τινός) Παξ. Θέλει ἀγάν-τα ἢ δουλειὰ αὐτόθ. Ὅλο ἀγάν-τα, ὄλο ἀγάν-τα, και τὰ καταφέρα αὐτόθ. Πβ. ἀβάντι 2.

ἀγάντζωτος ἐπίθ. πολλαχ. ἀγάτζωτος Κυκλ. (Μῆλ. κ.ά.) ἀάτζωτος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- και τοῦ ρ. γαντζώνω.

Ὁ μὴ συγκρατούμενος δι' ἀρπάγης ἔνθ' ἀν.: Εἶν' ἀγάτζωτος, δὲ γατζώνεται πουθενά, γλιστροῦ σὰ χέλυ, δὲ μπορεῖ κανεὶς νά τὸν πιᾶση Κυκλ.

ἀγάν-το τό, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγαν-τάρω. Πβ. σημ. 3.

Χρηματικὴ ἀμοιβή: Τοῦ ἔδωσα τὸ ἀγάν-το και δέν ἦρθε νά μοῦ ἀποτελειώση τὴ δουλειὰ.

ἀγάνωτος ἐπίθ. (Ι) κοιν. και Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀγάνουτους βόρ. ιδιώμ. ἀγάνουτε Τσακων. ἀάνωτος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- και τοῦ ρ. γανώνω (Ι).

1) Ὁ μὴ γανωμένος, ἦτοι ὁ μὴ ἀλειμμένος διὰ κασιτέρου ἢ πίσσης ἢ ἄλλης τινός ὕλης εἰδικῆς σκευασίας, ἐπὶ σκεῦους χαλκίνου και γενικῶς μεταλλίνου ἢ πηλίνου κττ. κοιν. και Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: